

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN
51 NĂM GIẢI PHÓNG TỈNH KHÁNH HÒA (4/1975 - 4/2026)
VÀ 51 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC
(30/4/1975 - 30/4/2026)

Ngày Khánh Hòa được giải phóng¹, góp phần giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975), là thắng lợi của sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng xã hội do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo, là trang sử hào hùng của dân tộc ta, của Đảng bộ và Nhân dân Khánh Hòa trên con đường dựng nước và giữ nước, đã mở ra kỷ nguyên độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

PHẦN I
CHẶNG ĐƯỜNG LỊCH SỬ, CHIẾN CÔNG OANH LIỆT CỦA
SỰ NGHIỆP CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC, GÓP PHẦN GIẢI PHÓNG
HOÀN TOÀN MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

I. KHÁNH HÒA KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC

1. Tại tỉnh Khánh Hòa (cũ), sau 9 năm trường kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, Nhân dân Khánh Hòa cùng cả nước đã giành thắng lợi vẻ vang, buộc thực dân Pháp phải ký Hiệp định Giơ-ne-vơ (20/7/1954) kết thúc cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam. Nhưng với mưu đồ tiêu diệt phong trào yêu nước của Nhân dân ta, thôn tính miền Nam chia cắt lâu dài đất nước, biến miền Nam thành thuộc địa kiểu mới và là căn cứ quân sự của Mỹ, lập phòng tuyến ngăn chặn chủ nghĩa xã hội lan xuống Đông Nam Châu Á, đế quốc Mỹ đã ép Pháp dựng nên chế độ độc tài Ngô Đình Diệm hùng thống trị miền Nam Việt Nam. Để thực hiện được mưu đồ, đế quốc Mỹ đã triển khai “chiến tranh một phía”.

Trước tình hình trên, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, quân và dân Khánh Hòa cùng với cả nước bước vào giai đoạn cách mạng mới, chống đế quốc Mỹ. Đây là cuộc kháng chiến lâu dài, gian khổ và oanh liệt nhất trong lịch sử của quê hương, đất nước. Vượt qua khó khăn trong những năm đầu chống Mỹ cứu nước, quân và dân Khánh Hòa đã bền bỉ đấu tranh chống chính sách “tố cộng”, “diệt cộng”, kiên quyết bảo tồn lực lượng cách mạng. Từ năm 1960, thực hiện Nghị quyết 15 của Trung ương Đảng, cùng với khí thế của toàn miền Nam, phong trào cách mạng của Khánh Hòa chuyển từ thế giữ gìn lực lượng sang thế tấn công. Ở miền núi, quân và dân ta đã bẻ gãy các cuộc càn quét của địch, giải phóng miền núi và xây dựng miền núi thành căn cứ địa

¹ Tạm gọi như trên, vì sau khi sáp nhập 2 tỉnh, chưa có hướng dẫn xác định thống nhất ngày kỷ niệm. Tỉnh Khánh Hòa cũ (ngày 02/4/1975); tỉnh Ninh Thuận cũ (16/4/1975).

vững chắc cho phong trào kháng chiến toàn tỉnh. Ở đồng bằng, Nhân dân đồng khởi giành quyền làm chủ và lỏng kèm một mảng lớn vùng nông thôn, đưa phong trào đấu tranh bằng quân sự, chính trị, binh vận, thực hiện ba mũi giáp công lên từng bước, làm thất bại “quốc sách áp chiến lược” xương sống “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ - ngụy.

Tháng 8/1961, Hội nghị Tỉnh ủy đặt vấn đề tập trung sức phá kế hoạch gom dân, lập ấp chiến lược của địch. Từ đó, phong trào đấu tranh vũ trang trong tỉnh ngày một phát triển. Lực lượng vũ trang của tỉnh liên tục tấn công vào các đồn bót, trụ sở và triệt phá nhiều ấp chiến lược của địch ở khắp các huyện, thị. Từ cuối năm 1964 đến năm 1965, được sự hỗ trợ tích cực của lực lượng vũ trang, phong trào đồng khởi ở đồng bằng nổi lên mạnh mẽ, giải phóng được nhiều vùng trong tỉnh, góp phần cùng toàn miền làm phá sản chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ - ngụy. Tháng 3/1965, Mỹ đưa quân vào miền Nam thực thi chiến lược “Chiến tranh cục bộ”. Ngày 10/6/1965, Mỹ đổ bộ vào Cam Ranh và xây dựng thành một khu căn cứ quân sự khổng lồ, một kho hậu cần chiến lược phục vụ cho Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Quân Mỹ và Nam Triều Tiên mở rộng căn cứ, tiến hành càn quét bắn phá, tạo điều kiện cho quân ngụy lần chiếm vùng giải phóng. Quân và dân ta đã bám đánh địch quyết liệt. Ở Bắc Khánh Hòa, bộ đội địa phương và du kích đánh lui các trận càn của các Tiểu đoàn quân Mỹ và Nam Triều Tiên. Ở Nam Khánh Hòa, ta đánh lui cuộc càn của Lữ đoàn dù 101 Mỹ vào căn cứ Hòn Dũ. Từ năm 1965 - 1967, quân, dân Khánh Hòa đã chiến đấu anh dũng, góp phần với quân dân toàn miền đánh bại hai cuộc phản công chiến lược mùa khô của đế quốc Mỹ.

Thực hiện chỉ đạo của cấp trên, Cuộc tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 ở Khánh Hòa đã nổ ra trong giờ phút đầu tiên của toàn miền và thực hiện mạnh mẽ ở trọng điểm Nha Trang. Phối hợp với phong trào đấu tranh chính trị của Nhân dân, quân ta đã đột nhập tiến công đồng loạt vào các cơ quan đầu não của địch ở khắp các quận ly, thị trấn, chiếm lĩnh một số nơi quan trọng trong thị xã Nha Trang. Thắng lợi của quân và dân Khánh Hòa trong Cuộc tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 rất quan trọng, đã góp phần vào thắng lợi chung của toàn miền. Sau thất bại Xuân Mậu Thân, chiến lược “Chiến tranh cục bộ” bị phá sản, đế quốc Mỹ buộc phải xuống thang chiến tranh và ngồi hội đàm với ta ở Pari. Tuy bị thất bại nặng nề, nhưng âm mưu và bản chất cực kỳ ngoan cố của Mỹ vẫn không thay đổi, chúng chuyển sang dùng chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” thực hiện “bình định cấp tốc” với nhiều thủ đoạn cực kỳ tinh vi, xảo quyệt. Trước tình hình đó, từ đầu năm 1969 đến Thu Đông năm 1971, Tỉnh ủy đã tổ chức sắp xếp lại lực lượng và chủ trương mở các chiến dịch từ HT1 đến HT4 với phương châm “*giành dân, giành quyền làm chủ, làm chủ để tiêu diệt địch, tiêu diệt địch để làm*

chủ”. Lực lượng vũ trang và Nhân dân các địa phương đã tổ chức hàng trăm trận đánh lớn nhỏ, tiến hành diệt ác trị điệp, phá rã lực lượng phòng vệ dân sự trên một diện rộng, đẩy lùi kế hoạch “bình định đặc biệt” của địch, làm chủ nhiều địa bàn mới. Phong trào chiến tranh du kích, hoạt động của tự vệ mật, các đội vũ trang công tác bám dân, bám làng bằng hầm bí mật đã trở thành phổ biến. Phong trào đấu tranh chính trị của quần chúng, nòng cốt là phụ nữ đóng vai trò quan trọng. Phong trào đấu tranh của Phật tử nổ ra khá rầm rộ chống lại chính sách bất công của ngụy quyền Thiệu. Tiếp theo các chiến dịch HT, cùng quân Khu V, tỉnh Khánh Hòa mở chiến dịch Xuân Hè 1972. Thắng lợi trong chiến dịch Xuân Hè 1972 đã đánh bại kế hoạch “bình định nông thôn” của địch, buộc chúng phải co vào thế phòng ngự xung quanh thị xã, thị trấn, quận.

Trước sự thất bại nặng nề của Mỹ và trên cơ sở so sánh tương quan lực lượng giữa ta và địch, cuối năm 1974, Bộ Chính trị Trung ương Đảng hạ quyết tâm giải phóng hoàn toàn miền Nam. Thực hiện chủ trương này, tháng 02/1975, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Khánh Hòa đã họp bàn biện pháp thực hiện Chỉ thị của Khu ủy và chuẩn bị tốt các mặt phối hợp giải phóng các huyện. Tháng 3/1975, quân ta mở chiến dịch Tây Nguyên, chiến dịch Huế - Đà Nẵng, sau khi lực lượng chủ lực của ta đánh chiếm Buôn Ma Thuột, cắt đứt đường 21; địch bắt lực, ta chiếm luôn quận lỵ Khánh Dương vào ngày 22/3. Ngày 31/3/1975, Bộ Chính trị họp, nhận định: *“Cuộc Tổng tiến công chiến lược đã giành được thắng lợi vô cùng to lớn... Thời cơ chiến lược tiến hành tổng công kích, tổng khởi nghĩa vào sào huyệt của địch đã chín muồi”* và quyết định mở cuộc tổng tiến công và nổi dậy giải phóng Sài Gòn trong thời gian sớm nhất, tốt nhất là trong tháng 4, với tư tưởng chỉ đạo là “thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng”.

Sáng ngày 31/3, Sư đoàn 10 chủ lực của ta từ phía Tây thừa thắng tiến quân về phía Đông. Tại huyện Ninh Hòa (*nay là các xã, phường của Ninh Hòa*), đội vũ trang công tác và du kích cùng Nhân dân địa phương nổi dậy ở nhiều xã, ngày 01/4 Ninh Hòa giải phóng. Từ ngày 01 đến ngày 02/4, vùng nông thôn và thị trấn Vạn Giã, Vạn Ninh được giải phóng. Địch ở Nha Trang nhón nháo tháo chạy. Các đội vũ trang và cơ sở của ta trong thị xã đã chủ động bảo vệ các cơ sở kinh tế, quân sự quan trọng. **17 giờ ngày 02/4/1975**, Sư đoàn 10 có sự phối hợp với quân dân địa phương tiến vào giải phóng thị xã Nha Trang, tiếp theo là Vĩnh Xương, Diên Khánh. Ngày 03/4, giải phóng thị xã Cam Ranh và khu liên hợp quân sự Cam Ranh; 58.000 quân địch tại Khánh Hòa hoàn toàn tan rã.

2. Tại tỉnh Ninh Thuận (cũ), sau thất bại liên tiếp trên chiến trường Tây Nguyên và các tỉnh dọc Duyên Hải miền Trung, Ngụy quyền Sài Gòn hoang mang cực độ, ra lệnh rút quân lui về co cụm, lập Bộ tư lệnh tiền phương, xây dựng *“Tuyến phòng thủ từ xa”* bảo vệ Sài Gòn, lấy Du Long - cách thị xã Phan

Rang 30 km về phía Bắc làm nơi chốt chặn chủ yếu; quyết tử thủ ở 2 tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận. Tại đây, địch tăng cường tập trung lực lượng, gồm Sư đoàn không quân số 6, 2 Trung đoàn và Tiểu đoàn bộ binh, 1 Liên đoàn biệt động quân, 2 chi đoàn xe tăng, 1 hạm đội ở ngoài khơi sẵn sàng chi viện. Với “*Tuyến phòng thủ từ xa*”, chúng hùng dũng cố lại tinh thần binh lính sau hàng loạt thất bại thảm hại trên các chiến trường, ngăn chặn thế tiến công thần tốc của quân ta; bảo vệ từ xa bộ máy đầu não Ngụy quyền tại Sài Gòn trước nguy cơ bị sụp đổ hoàn toàn.

Thực hiện chủ trương của Bộ chính trị, Khu ủy và Quân khu 6 chỉ đạo Tỉnh ủy Ninh Thuận (cũ): “*Thời cơ đã đến, Tỉnh ủy Ninh Thuận phải phát huy mọi lực lượng ở đồng bằng và căn cứ, tiến ngay ra phía trước tấn công địch, hỗ trợ quân chúng nổi dậy phá ấp, phá kèm, giải phóng quê hương*”.

Sau khi tỉnh Khánh Hòa (cũ) và Lâm Đồng (cũ) được giải phóng, trong các ngày 01 đến ngày 03/4/1975, các toán tàn quân ở Đà Lạt tháo chạy theo đường 11 về Phan Rang. Chớp thời cơ, ta mở các đợt công kích địch đánh chiếm các ấp ở Sông Mỹ; sau đó lần lượt đánh chiếm các ấp ven đường 11 từ Krông-Pha đến Đèo Cật, giải phóng quận Krông-Pha. Mặc dù địch dùng nhiều máy bay kết hợp với xe tăng, pháo binh, bộ binh đánh phá ác liệt vào vùng căn cứ và vùng mới giải phóng, nhưng quân và dân Ninh Thuận vẫn kiên cường bám trụ, bẻ gãy tất cả đợt phản kích của địch. Được sự chỉ đạo của Quân khu 6, Tỉnh ủy Ninh Thuận chỉ đạo rút bộ đội địa phương của 2 huyện Bác Ái và Anh Dũng cùng một số đơn vị khác của tỉnh để bổ sung cho Tiểu đoàn 610, làm nhiệm vụ chốt giữ Đèo Cật, chặn đánh địch từ sân bay Thành Sơn bung ra phản kích, bảo vệ quận Krông-Pha và sẵn sàng phối hợp với bộ đội chủ lực vào giải phóng Phan Rang.

Chiều ngày 07/4/1975, tại Tháp Chàm trong lúc tinh thần địch hoang mang rối loạn, lực lượng ta không chế bọn tề điệp, ác ôn và dân vệ. Đến 19 giờ cùng ngày, lực lượng vũ trang thị xã và du kích mật tấn công Trại Nguyễn Hoàng, Ga Tháp Chàm, Cầu Móng, ngã ba Tháp Chàm và quận lỵ Bửu Sơn. Địch ở sân bay Thành Sơn tung lực lượng ra phản kích quyết liệt. Đại đội 311 được dân quân du kích và Nhân dân xóm Dừa giúp đỡ đã anh dũng chiến đấu suốt 2 ngày đêm trong lòng địch, đánh lui 16 đợt phản kích của chúng. Để đập tan tuyến phòng thủ từ xa của địch, đồng chí Thượng tướng Lê Trọng Tấn Tư lệnh cánh quân duyên hải quyết định sử dụng Sư đoàn 3 của Quân khu 5, Trung đoàn 25 Tây Nguyên và Quân khu 6, tăng cường 2 đại đội đặc công và công binh cùng với các lực lượng của Ninh Thuận chuẩn bị tấn công “*Tuyến phòng thủ từ xa*”. Tỉnh ủy Ninh Thuận hạ quyết tâm cao nhất, lãnh đạo bộ đội địa phương, dân quân du kích, Nhân dân trong tỉnh phối hợp với các lực lượng chủ lực của Trung ương và Quân khu chi viện, vùng lên tấn công và nổi dậy

đánh đổ chế độ Mỹ - Ngụy, giải phóng tỉnh nhà.

Sáng ngày 14/4/1975, tiếng pháo công kích của đại quân ta bắt đầu bắn vào điểm chốt của địch ở Bà Râu, Suối Đá, Kiên Kiên, Ba Tháp, Núi Đất và sân bay Thành Sơn. Đến 7 giờ sáng ngày 14/4/1975, Sư đoàn 3 bộ binh ta tấn công chiếm quận lỵ Du Long và các vị trí Bà Râu, Suối Vang, Suối Đá, tiêu diệt một bộ phận sinh lực địch tại đây; đồng thời bẻ gãy nhiều đợt phản công của chúng hòng giữ “Tuyến Phòng thủ từ xa”. Sáng ngày 16/4/1975, lệnh tấn công được phát ra, lực lượng ta chia làm 3 mũi chính: Mũi thứ nhất có xe tăng dẫn đầu tiến theo đường Quốc lộ 1, sau khi đánh chiếm Phan Rang sẽ tiến lên sân bay Thành Sơn từ hướng Nam; mũi thứ 2 từ hướng Tây Bắc đánh thẳng vào sân bay Thành Sơn; mũi thứ 3 đánh chiếm cảng Ninh Chữ, không cho địch tháo chạy ra biển. Phối hợp với quân chủ lực, lực lượng 311 ở núi Cà Đú xuất kích, đánh tạt vào sườn quân địch đang tháo chạy. Ở hướng Tây Bắc, 2 đại đội đặc công và công binh Quân khu 6 phối hợp với lực lượng địa phương chọc thẳng xuống Phước Thiện, Ninh Quý, vượt qua Cầu Sắt vào khu vực Bảo An - Tháp Chàm. **Đến 9 giờ 30 phút ngày 16/4/1975**, cờ Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam tung bay trên đỉnh Tòa hành chính - cơ quan đầu não của chính quyền ngụy tại Ninh Thuận, đánh dấu tỉnh Ninh Thuận hoàn toàn được giải phóng. Việc đập tan tuyến phòng thủ từ xa bảo vệ Sài Gòn đã tạo điều kiện thuận lợi để đại quân ta tiến công, góp phần quan trọng vào việc giải phóng Sài Gòn, kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

Sau khi được giải phóng, Khánh Hòa trở thành bàn đạp quan trọng của chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử. Đồng thời quân và dân Khánh Hòa cùng các lực lượng thuộc Quân khu 5 và bộ đội hải quân, lần lượt giải phóng các đảo Song Tử Tây, Sơn Ca, Nam Yết, Sinh Tồn... Ngày 29/4/1975, toàn bộ quần đảo Trường Sa được giải phóng. Ngày 30/4/1975 miền Nam hoàn toàn giải phóng.

Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975, mà đỉnh cao là chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử kết thúc thắng lợi. Cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của quân và dân tỉnh Khánh Hòa cùng với cả nước trải qua suốt 21 năm, với bao gian khổ hy sinh, đầy thử thách, song vô cùng oanh liệt và vẻ vang. Những chiến công của tỉnh Khánh Hòa đã góp phần quan trọng làm nên toàn thắng vẻ vang của cả dân tộc, được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu cao quý: Anh hùng lực lượng vũ trang cho **Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh²**.

II. Ý NGHĨA LỊCH SỬ, NGUYÊN NHÂN THẮNG LỢI VÀ NHỮNG BÀI HỌC KINH NGHIỆM TRONG CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ

² Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh Khánh Hòa (cũ); Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh Ninh Thuận (cũ).

CỨU NƯỚC

1. Ý nghĩa lịch sử

1.1. Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của quân và dân Khánh Hòa là một trong những mốc son sáng ngời trong lịch sử Đảng bộ và Nhân dân Khánh Hòa, đem lại hòa bình, độc lập, tự do, hạnh phúc cho Nhân dân tỉnh nhà; thể hiện tinh thần quyết chiến, quyết thắng của Đảng bộ, quân và Nhân dân trong tỉnh; góp phần cùng với cả nước làm nên chiến thắng lịch sử mùa Xuân năm 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, tô đậm thêm trang sử vàng của dân tộc Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh.

1.2. Đối với tỉnh Khánh Hòa

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của quân và dân Khánh Hòa là một trong những mốc son sáng ngời của lịch sử Đảng bộ và Nhân dân Khánh Hòa, đem lại hòa bình, độc lập, tự do, hạnh phúc cho Nhân dân tỉnh nhà; thể hiện tinh thần quyết chiến, quyết thắng của Đảng bộ, quân và Nhân dân trong tỉnh; góp phần cùng với cả nước làm nên chiến thắng lịch sử mùa Xuân năm 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, tô đậm thêm trang sử vàng của dân tộc Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh. Từ đây Đảng bộ và Nhân dân Khánh Hòa cùng với cả nước vững bước tiến lên chủ nghĩa xã hội, bước vào thời kỳ phát triển rực rỡ nhất của lịch sử dân tộc.

2. Nguyên nhân thắng lợi

Thắng lợi vĩ đại của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước bắt nguồn từ những nguyên nhân chủ yếu:

Một là, sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh với đường lối chính trị, quân sự, độc lập, tự chủ đúng đắn, sáng tạo, phương pháp đấu tranh linh hoạt, phù hợp với mỗi giai đoạn của cuộc kháng chiến.

Hai là, Nhân dân và các lực lượng vũ trang đã phát huy truyền thống yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, một lòng đi theo Đảng, theo Bác Hồ, kiên cường, chiến đấu dũng cảm, bền bỉ; lao động quên mình vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội, vì hạnh phúc của Nhân dân.

Ba là, sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thống nhất ý chí và hành động trên dưới một lòng, triệu người như một, quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược; của lòng yêu nước nồng nàn - khát vọng hòa bình, độc lập, tự do và thống nhất đất nước của đồng bào ta.

Bốn là, lòng trung thành tuyệt đối và tinh thần quyết chiến, quyết thắng của các lực lượng vũ trang nhân dân với sự chỉ huy thao lược của các vị tướng lĩnh tài ba.

Năm là, tình hữu nghị và sự ủng hộ, giúp đỡ to lớn, hiệu quả của bạn bè

quốc tế, của liên minh chiến đấu giữa ba nước Việt Nam, Lào, Campuchia, sự ủng hộ của nhân dân và các lực lượng yêu chuộng hòa bình, tiến bộ trên thế giới.

3. Bài học kinh nghiệm

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước cũng giúp toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta đúc kết những bài học kinh nghiệm quý báu, đó là: (1) Kiên định quyết tâm, quyết đánh, quyết thắng để quốc Mỹ xâm lược; (2) Đường lối kháng chiến chống Mỹ, cứu nước đúng đắn, sáng tạo, độc lập, tự chủ; (3) Nghệ thuật tiến hành chiến tranh nhân dân sáng tạo, nắm thời cơ giành những thắng lợi quyết định; (4) Tổ chức lực lượng đánh giặc; căn cứ địa cách mạng, hậu phương kháng chiến vững chắc; (5) Bồi dưỡng và phát huy nhân tài, vật lực; (6) phải luôn luôn chú trọng xây dựng Đảng trong mọi hoàn cảnh, nâng cao sức chiến đấu và phát huy hiệu lực lãnh đạo của Đảng.

PHẦN II PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG VỀ VANG TRONG CHIẾN ĐẤU VÀO SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN TỈNH KHÁNH HÒA TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Từ sau ngày giải phóng, cùng với cả nước, với truyền thống đấu tranh anh dũng, được rèn luyện thử thách trong quá trình đấu tranh cách mạng, toàn Đảng bộ, toàn dân, toàn quân Khánh Hòa tập trung khắc phục hậu quả chiến tranh, từng bước khôi phục và phát triển kinh tế. Sau 51 năm kể từ ngày giải phóng, 40 năm thực hiện đường lối đổi mới, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Khánh Hòa đã phát huy truyền thống anh hùng, đoàn kết, nhất trí, năng động, sáng tạo, nêu cao bản lĩnh, khí phách của vùng đất, con người Khánh Hòa, nỗ lực khắc phục khó khăn, khai thác hiệu quả các tiềm năng, thế mạnh, phấn đấu đạt được những thành tựu to lớn, làm cho tỉnh nhà có những chuyển biến toàn diện trên mọi mặt đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội.

Nhìn lại nhiệm kỳ 2020 - 2025, Đảng bộ, chính quyền, quân và dân tỉnh Khánh Hòa đã phát huy truyền thống đoàn kết, chung sức, đồng lòng. Đổi mới mạnh mẽ công tác quán triệt và ban hành các nghị quyết, chương trình kế hoạch cụ thể hóa các chủ trương, nghị quyết, kết luận của Trung ương phù hợp với thực tiễn tại địa phương. Đổi mới về tư duy; sáng tạo về cách làm; thích ứng chủ động; lấy hiệu quả thực tiễn làm thước đo. Huy động được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, toàn Đảng bộ, toàn dân, toàn quân trong tỉnh đoàn kết, chủ động, sáng tạo, tận dụng các nền tảng đã được tạo dựng, các cơ hội mới, khắc phục mọi khó khăn, nỗ lực phấn đấu và đạt nhiều kết quả quan trọng, hoàn thành khá toàn diện các mục tiêu, chỉ tiêu nhiệm vụ Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ 2020 - 2025 đề ra, nổi bật như: Kinh tế liên tục tăng trưởng ở mức cao. Cơ cấu các ngành kinh tế chuyển dịch đúng định hướng. Kết cấu hạ tầng giao thông được tăng cường

đầu tư với nguồn lực lớn, đồng bộ, có tính kết nối cao. Thu hút và sử dụng các nguồn lực được nâng cao, nhất là thu hút được một số nhà đầu tư chiến lược vào một số trụ cột động lực phát triển. Chất lượng giáo dục - đào tạo, dạy nghề được nâng lên, ứng dụng khoa học, công nghệ, chuyển đổi số được tăng cường, lĩnh vực y tế chăm sóc sức khỏe người dân được quan tâm. Đời sống vật chất, văn hóa, tinh thần của người dân được nâng lên. Các chính sách an sinh xã hội được chú trọng, huy động được nhiều nguồn lực cho công tác chăm lo các đối tượng chính sách, xóa nhà tạm, nhà dột nát, giảm nghèo bền vững. Quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội được giữ vững, công tác đối ngoại và hội nhập quốc tế được triển khai hiệu quả, là tiền đề quan trọng để phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Công tác xây dựng Đảng bộ và hệ thống chính trị tiếp tục được đẩy mạnh, đi vào nền nếp kỷ cương. Phương thức lãnh đạo của các cấp ủy, tổ chức đảng được đổi mới, hoàn thiện; năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ đảng viên chuyên môn biên rõ rệt.

Đặc biệt, trong năm 2025 - năm thực hiện cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy, cả nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, từ ngày 01/7/2025, theo Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12/6/2025 của Quốc hội, tỉnh Ninh Thuận và tỉnh Khánh Hòa chính thức hợp nhất để hình thành tỉnh Khánh Hòa mới với diện tích hơn 8.500km², dân số hơn 2,2 triệu người. Đây không chỉ đơn thuần là sự thay đổi về địa giới hành chính mà còn là dấu mốc lịch sử tạo nên không gian phát triển to lớn hội tụ đủ “thiên thời, địa lợi, nhân hòa”, sẵn sàng để bứt phá mạnh mẽ. Việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy và thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp được triển khai với tinh thần đổi mới sáng tạo, quyết liệt, khẩn trương, đồng bộ.

Tỉnh đã đã tổ chức thành công đại hội đảng bộ các cấp và Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030, xác định mục tiêu trước năm 2030, Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; là trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế; trung tâm dữ liệu của quốc gia và khu vực; tăng trưởng kinh tế hai con số, là một cực tăng trưởng cao của cả nước. Hệ thống đô thị phát triển theo hướng hiện đại, thông minh, bền vững, giàu bản sắc với một số đô thị đẳng cấp quốc tế. Kết cấu hạ tầng được đầu tư đồng bộ, hiện đại, hiệu quả. Nhân dân được thụ hưởng mức sống cao, hiền hòa và hạnh phúc. Hệ sinh thái và cảnh quan thiên nhiên, môi trường được bảo vệ; có năng lực thích ứng với biến đổi khí hậu. Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện. Quốc phòng, an ninh và chủ quyền biển, đảo được bảo đảm vững chắc.

Để tạo nền tảng cho giai đoạn phát triển mới của tỉnh, Tỉnh ủy đã ban hành Nghị quyết số 01-NQ/TU, ngày 14/7/2025 về tăng trưởng kinh tế hai con số giai đoạn 2025 - 2030 nhằm hiện thực hoá mục tiêu “Nâng tầm phát triển, tăng trưởng kinh tế hai con số, là cực tăng trưởng cao của cả nước, nhân dân có mức

sống cao, hiền hoà và hạnh phúc”. Trong đó, tập trung 4 trụ cột động lực tăng trưởng bao gồm: (1) công nghiệp; (2) năng lượng; (3) du lịch, dịch vụ; (4) đô thị, xây dựng; giải quyết Ba điểm nghẽn về: (1) Hạ tầng chiến lược; (2) Chất lượng nguồn nhân lực; (3) Các công trình dự án, vụ việc, vụ án tồn đọng kéo dài.

Dưới sự lãnh đạo toàn diện, sâu sát của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy; sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và sự đồng thuận, tham gia tích cực của Nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp, tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh năm 2025 đạt nhiều kết quả quan trọng. Tỉnh đã hoàn thành đạt và vượt 21/22 chỉ tiêu kinh tế - xã hội theo Nghị quyết của HĐND tỉnh. Kinh tế tăng trưởng khá trong bối cảnh có nhiều khó khăn, thách thức (thiên tai, lũ lụt...); tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh tăng khoảng 7,11%. Thu ngân sách nhà nước đạt 38.926 tỷ đồng, vượt 31,9% so với dự toán được Trung ương giao và tăng 53,6% so với năm 2024. Các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, y tế và an sinh xã hội được quan tâm thường xuyên, đầy đủ, kịp thời; an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội được giữ vững và tăng cường...

Với tinh thần quyết tâm cao, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã chủ động, ban hành sớm Chương trình hành động số 15-CTr/TU, ngày 27/02/2026 thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng và Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030. Với quan điểm: *Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; việc triển khai các chủ trương, chính sách phải bám sát tinh thần Đại hội XIV của Đảng. Phát triển nhanh đi đôi với bền vững; tăng trưởng kinh tế gắn với tiến bộ, công bằng xã hội. Lấy đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và kinh tế biển làm động lực chủ đạo. Lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ; nâng cao chất lượng quản trị công. Tăng cường xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; siết chặt kỷ luật, kỷ cương. Xây dựng quốc phòng, an ninh và chủ quyền biển, đảo được bảo đảm vững chắc.* Trên cơ sở bám sát quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, định hướng phát triển, nhiệm vụ trọng tâm và các đột phá chiến lược, bảo đảm phù hợp với tình hình thực tiễn của tỉnh, Chương trình hành động xác định gần 200 nhiệm vụ cụ thể trên tất cả các lĩnh vực, nhằm hiện thực hóa mục tiêu, phấn đấu sớm đưa tỉnh Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương.

Đặc biệt, tỉnh đã lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031 trên địa bàn tỉnh, với không khí phấn khởi, dân chủ, bình đẳng, đúng pháp luật, thực sự là ngày hội non sông, ngày hội lớn của toàn dân.

*

* *

Kỷ niệm 51 năm Giải phóng tỉnh Khánh Hòa (4/1975 - 4/2026), 51 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2026) là dịp để chúng ta ôn lại trang sử vẻ vang, truyền thống đấu tranh hào hùng của dân tộc Việt Nam nói chung, của Đảng bộ và Nhân dân Khánh Hòa nói riêng; đồng thời nhận thức sâu sắc hơn giá trị, những bài học kinh nghiệm được tổng kết từ trong thực tiễn đấu tranh của dân tộc; thể hiện sự tri ân đối với các thế hệ cha anh, của đồng bào, đồng chí khắp mọi miền đất nước đã góp sức người, sức của và xương máu, góp phần quan trọng vào sự nghiệp giải phóng đất nước, giải phóng tỉnh Khánh Hòa, cũng như trong xây dựng và phát triển tỉnh nhà.

Trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực diễn biến phức tạp, khó lường, cần tiếp tục phát huy mạnh mẽ hào khí cách mạng của Đại thắng mùa Xuân 1975, phát huy các giá trị, những thành tựu của đất nước, của tỉnh Khánh Hòa đã đạt được qua 40 năm đổi mới và từ khi giải phóng đến nay, Đảng bộ, chính quyền, quân và dân Khánh Hòa sẽ tiếp tục chung sức, đồng lòng, nỗ lực quyết tâm vượt qua khó khăn, thách thức, tranh thủ tối đa thời cơ, thuận lợi, tăng tốc, bứt phá thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030, sớm hiện thực hóa mục tiêu xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương, trở thành một cực tăng trưởng mạnh, Nhân dân có mức sống cao, hiền hòa và hạnh phúc. Đó không chỉ là mục tiêu mà còn là khát vọng vươn mình trong kỷ nguyên mới, là ý chí của toàn Đảng bộ và Nhân dân tỉnh Khánh Hòa, và cũng là cách tri ân công lao của các thế hệ đi trước đã hi sinh xương máu để chúng ta có được ngày hôm nay.

BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN TỈNH ỦY KHÁNH HÒA

Tháng 3 năm 2026